

Maceljska 69. obljetnica strašnih zločina

Tekst i slike: Damir Borovčak

Govor: Dr. Stjepan Bačić

U nedjelju 1. lipnja okupili su se kod Crkve Muke Isusove hodočasnici iz Sjeverne Hrvatske na velikom euharistijskom sjećanju za sve žrtve križnog puta u Maceljskoj šumi. Bilo ih je iz dvadesetak župa i velikog broja raznih udruga, oko dvije tisuće. Najavljeni izaslanici Krapinsko zagorske županije i Hrvatskog sabora nisu došli. Mediji su ovaj događaj ponovno uredno ignorirali.

Započelo se s molitvom križnog puta koju je za maceljske žrtve napisao fra Bonaventura Duda. Molitvu je naizmjenice predvodilo nekoliko svećenika, a na grobnici u kojoj je pokopano 1163 žrtava, od kojih je bio i 21 svećenik, franjevac i bogoslov, molitvu je zaključio novi provincijal Franjevačke provincije Ćirila i Matoda fra Ilija Vrdoljak.

Poslije molitve cvijeće na grobnicu je položilo izaslanstvo Udruge Macelj 1945. sa novim predsjednikom Dr. Stjepanom Bačićem i članovima. Također svijeću je zapalilo izaslanstvo Grada Karlovca predvođeno gradonačelnikom prof. Damirom Jelićem. Misnom slavlju nazočili su načelnik općine Đurmanec Damir Belošević te gradonačelnik Grada Krapine Zoran Gregurović.

Misno slavlje započelo je procesijom oko crkve. Koncelebriralo je tridesetak svećenika iz raznih župa širom Hrvatskog Zagorja. Također bio je prisutan i fra

Miljenko Stojić, sa širokog Brijega, vicepostulator postupka mučeništva Fra Leo Petrovic i 65 subrača, čija su tri člana ubijena u Maclju u Lepoj Bukvi i pokopana u grobnici. Okupilo se i dosta mladeži iz ovog dijela Hrvatskog Zagorja, koji uče povijest u živo, sudjelujući u misnom slavlju.

U svojoj propovijedi zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski istaknuo je kako nije lako razumjeti istinu tog doba i mržnju kojom je ubijen toliko broj nedužnih. Također, dodao je, nije lako razumjeti ni činjenicu da se i danas šuti o tome, kada su žrtve odavno umrle, a i njihovi ubojice. Naglasio je da tko god u interesu ideologije krije istinu o zločinima i sam postaje zločinac. Biskup Gorski poručio je i kako su vjernici dužni izgrađivati društvo koje će nadići sve ono što ga razdvaja, opozivajući se na riječi zagrebačkog nadbiskupa kardinala Franje Kuharića 1991. godine, izrečene na ovom istom mjestu. Vjernici ne smiju odlaziti s ovog tragičnog mjesta s ljutnjom i mržnjom, već spremni oprostiti i pružiti ruku pomirenja onima koji su to spremni prihvatiti, poručio je to mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački.

Poslije mise nazočnima se obratio i dr. Stjepan Bačić, novi predsjednik Udruge Macelj, koji je rekao:

Preuzvišeni oče biskupe,

Poštovani hodočasnici !

Pozdravljam vas u ime Udruge Macelj 1945, društva Hrvatski domobran i Društva hrvatskih političkih zatvorenika.

Početak križnog puta na hrvatskom tlu, nakon Bleiburga i Slovenije, na ovim Maceljskim proplancima pokazala se sva besćutnost i okrutnost komunističko partizanske vlasti. Bez suda i suđenja, na najokrutniji način, u ovim šumama pogubljeni su svećenici, razoružani hrvatski časnici i vojnici, žene i djeca. Svoj križni put prolazili su od željezničke postaje u Đurmancu, preko Smiljanove Grabe, Lepe Bukve do Ilovca. Ovaj zločin, kao i mnogi drugi, brižno su čuvani od javnosti sve do 1990. godine. Prvo spominjanje žrtava u Maclju dogodilo se 09. lipnja 1991. kada je kardinal Franjo Kuharić služio misu na lokalitetu Lepa Bukva. Hrvatski Državni Sabor nakon toga osniva komisiju za ispitivanje žrtava rata i poraća te tada počinju iskapanja i na ovom području. Komisija je bila okupljena oko saborskog zastupnika Vice Vukojevića.

Iz 23 jame iskopani su zemni ostatci 1163 osobe, a još i danas stotinjak grobišta čuva tajnu o tisućama tada pogubljenih. Zahvaljujući maru i zalaganju članova Udruge Macelj 1945., a posebno fra Drage Brgleza, tadašnjeg župnika u Đurmancu i pokojnog predsjednika Udruge Macelj 1945. Stjepana Brajdića, preživjelog sudionika križnog puta

1945. i osuđenika na smrt, nakon 12 godina zaborava u ovu spomen grobnicu položene su kosti 1163 pogubljene osobe. Bilo je to 22. listopada 2005. godine, a svečani pokop predvodio je kardinal Josip Bozanić. Među tim žrtvama bio je 21 svećenik, redovnik i bogoslov iz 4 biskupije i dvije franjevačke provincije. Ova spomen crkva „Muke Isusove“, spomen grobnica, križni put i spomen soba trebaju trajno podsjećati sve hodočasnike i prolaznike na našu braću kojima je tih svibanjskih dana 1945. nasilno prekinut povratak svojim domovima i obiteljima.

Molimo se Bogu da nam podari snagu da ustrajemo na putu istine te da razotkrivamo one koji su zlo zapovijedili, koji su zlo počinili, kao i one koji još i danas zlo prikrivaju. Naša Udruga Macelj 1945. nastaviti će svoja nastojanja da ovo mjesto bude proglašeno „spomen područjem“ i da ostane trajni spomen i opomena hrvatskom narodu.

Zašto su bile potrebne ove žrtve kojih se danas podsjećamo? Jedan od visoko pozicioniranih Titovih suradnika rekao je:

„Da bi Jugoslavija mogla živjeti - Hrvati moraju umrijeti“.

Nažalost, tu za Hrvate zlokobnu državu danas ponovno neki prizivaju, ali sada pod nešto izmijenjenom porukom:

“Da bi se jugo-sfera uspostavila - Hrvati trebaju nestati“.

Treba Hrvate iseliti, naročito mlade. I sadašnja tragedija u Istočnoj Slavoniji koristi se za oživljavanje tzv. „regiona“. Kako nam se povijest ne bi ponovila, moramo zaustaviti „jugoboljševizam“ koji se širi sa Pantovčaka. Koncem godine imati ćemo priliku za poglavara Hrvatske države, uz Božju pomoć, birati osobu koja treba prvenstveno brinuti o dobrobiti hrvatskog naroda i države Hrvatske:

- kako bi u miru i dostojanstvu mogli komemorirati hrvatske žrtve Drugog svjetskog rata i poraća, ali i obrambenog Domovinskog rata.

- kako bi mogli konačno ispisati istinite stranice svoje povijesti od 1918. do današnjih dana i kako nas ne bi zarobljavali svojom istinom slijednici onih koji su ova Maceljska grobišta ispunili žrtvama hrvatskim domoljuba.

Ovdje u Macelju uči se tragična hrvatska povijest, ovdje se misama zadušnicama dostojanstveno sjećamo žrtava koje ničim nisu zaslužile okrutnu i nasilnu smrt. A imali su pravo na obitelj i potomke.

Ovdje se zato treba promišljati o našoj sadašnjosti i budućnosti.

Citirati ću riječi pokojnog Stjepana Brajdića upisane u Maceljsku spomen knjigu: „Nadam se da će mnoštvo štovatelja još dugo dolaziti u posjet ovom grobu i crkvi Muke Isusove, te se pomoliti za duše mučenika. Sve dotle dok tako bude ovi će mrtvi živjeti među nama i među generacijama Hrvata koji će doći iza nas.“

Upamtimo ove riječi časnog domoljuba Stjepana Brajdica, koji je još prošle godine u lipnju hodočastio ovdje s nama, a blago preminuo u jesen prošle godine.

Hvala svima koji na ovom mjestu odaju počast žrtvama i čuvaju uspomene na desetke tisuća hrvatskih ljudi, koji su u svibnju i lipnju 1945. godine gubitkom svojih života posvjedočili ljubav prema svom narodu i domovini Hrvatskoj.

Počivali u miru Božjem i u našim sjećanjima.

Neka im je vječna Slava, a Božji blagoslov utjeha.

